

Nr 127.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa anslag till universitetssjukhusen m. m.

(3:e avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under elfte huvudtiteln, punkten 56, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till Bidrag till pediatrik klinik och poliklinik i Stockholm för budgetåret 1949/50 beräkna ett förslagsanslag av 132 000 kronor.

Vidare har Kungl. Maj:t i samma proposition under kapitalbudgeten, inrikesdepartementet, statens allmänna fastighetsfond, punkten 3, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till Utbyggande av karolinska sjukhuset för budgetåret 1949/50 beräkna ett investeringsanslag av 550 000 kronor.

Därefter har Kungl. Maj:t i propositionen nr 130, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 11 mars 1949, föreslagit riksdagen att

dels godkänna av departementschefen förordade ändrade grunder för fördelning av driftkostnader vid allmänna barnbördshuset i Stockholm;

dels för budgetåret 1949/50 anvisa följande anslag, nämligen under *elfte huvudtiteln* till Bidrag till allmänna barnbördshuset i Stockholm ett förslagsanslag av 100 kronor, till Avlöning av vissa underordnade läkare vid Sabbatsbergs sjukhus ett förslagsanslag av 129 300 kronor, till Bidrag till vissa driftkostnader vid Sabbatsbergs sjukhus ett förslagsanslag av 100 000 kronor, till Bidrag till pediatrik klinik och poliklinik i Stockholm ett förslagsanslag av 132 000 kronor, till Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Vissa om- och nybyggnadsarbeten ett reservationsanslag av 40 700 kronor och till Utrustning m. m. för röntgenavdelningen vid akademiska sjukhuset i Uppsala ett reservationsanslag av 172 800 kronor ävensom *å kapitalbudgeten* under Statens allmänna fastighetsfond, Inrikesdepartementet, till Utbyggande av karolinska sjukhuset ett investeringsanslag av 300 000 kronor och till Om- och tillbyggnad av röntgenavdelningen vid akademiska sjukhuset i Uppsala ett investeringsanslag av 270 000 kronor;

dels ock till Bidrag till allmänna barnbördshuset i Stockholm å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1948/49 under elfte huvudtiteln anvisa ett anslag av 26 700 kronor.

1:o) Ändrade grunder för fördelning av driftkostnaderna vid allmänna barnbördshuset i Stockholm. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att godkänna av departementschefen i statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 11 mars 1949 förordade ändrade grunder för fördelning av driftkostnaderna vid allmänna barnbördshuset i Stockholm.

För fördelningen av driftkostnaderna vid allmänna barnbördshuset i Stockholm gälla numera sedan den 1 juli 1946 enligt därom mellan staten samt Stockholms stad och Stockholms län träffat avtal nya, av 1945 års riksdag godkända grunder (se 1945 års statsverksprop. VIII p. 89 och riksd. skr. nr 8 p. 90). Enligt detta avtal skola staden och länet för sina sjuka betala ersättning med 85 procent av det underskott, som eventuellt uppstår, sedan från sjukhusets driftkostnader dragits påförda vårdavgifter ävensom statsanslaget, motsvarande statsbidrag till driften av förlossningsanstalter. I driftkostnaderna skall dock härvid ej inräknas anslag till avlöning åt erforderlig läkarpersonal, vilka kostnader helt skola bestridas av staten. Av avtalet följer, att staten — utöver läkarkostnaderna, vilka aldrig belastat barnbördshusets stat utan alltid ankommit på statsverket — skall svara för återstående 15 procent av nyssnämnda underskott ävensom för hela underskottet beträffande sjuka från ort utom staden och länet. Kostnaderna för den enskilda vårdavdelningen bestridas av inflytande legosängsavgifter.

Nu gällande avtal har uppsagts fr. o. m. den 1 juli 1949. Anledningen härtill har varit, att Kungl. Maj:t genom beslut den 30 november 1945 godkänt avtal mellan staten och Stockholms stad angående samarbete för uppförande och drift av en kvinnoklinik vid Sabbatsbergs sjukhus. Detta avtal, beträffande vars närmare innehåll torde få hänvisas till propositionen nr 102/1945, innebar bl. a., att då den nya kliniken tagits i bruk — vilket beräknas komma att ske den 1 juli 1949 — karolinska institutets hittills till barnbördshuset förlagda obstetrisk-gynekologiska klinik skulle överflyttas till denna nya klinik. 1945 års avtal rörande Sabbatsberg har sedermera ersatts av ett av Kungl. Maj:t den 28 maj 1948 godkänt avtal mellan samma parter angående samarbete för ny- och ombyggnad samt drift av det staden tillhöriga Sabbatsbergs sjukhus (se prop. nr 213/1948 och riksd. skr. nr 227).

Efter förhandlingar med barnbördshusets direktion samt delegerade för Stockholms stad och län har en särskilt tillsatt förhandlingskommission framlagt två olika förslag till avtal mellan de berörda parterna angående den framtida fördelningen av kostnaderna för barnbördshusets verksamhet.

Det först framlagda avtalsförslaget innebar i huvudsak, att statsverkets andel i kostnaderna skulle komma att begränsas till att avse dels driftunderskottet för tio s. k. riksplatser, dels ett anslag motsvarande statsbidrag till driften av förlossningsanstalter, dels ock halva pensionskostnaden för sådan personal, som ej vore ansluten till statens pensionsanstalt. Staden och länet skulle svara för driftunderskottet för av dem kontrakterade vårdplatser. Läkarlönerna skulle inräknas i driftkostnaderna.

Kommissionens andra förslag till avtal innebär huvudsakligen endast den förändringen i förhållande till det första förslaget, att staten ej längre skall svara för de s. k. riksplatserna, vilka i stället övertagits av Stockholms län. Dessutom har en klausul införts i avtalet, enligt vilken nu gällande avtal skall fortfara att äga giltighet intill dess undervisningen överflyttas till Sabbatsbergs sjukhus. Statsverkets andel i kostnaderna skulle alltså enligt det senaste förslaget komma att stanna vid ett belopp motsvarande statsbidraget till driften av förlossningsanstalter jämte halva pensionskostnaden för viss personal.

Barnbördshuset har under en lång följd av år som utbildningsanstalt för barnmorskor och läkare svarat för en betydelsefull del av den medicinska undervisningen. På grund härav har staten alltsedan år 1846 i ökad omfattning ekonomiskt understött barnbördshusets verksamhet. Staten har vidare avgiftsfritt och med nyttjanderätt upplåtit den tomt, varå barnbördshusets nuvarande byggnader äro uppförda.

Barnbördshusets funktion som undervisningsanstalt, statsverkets understödjande av verksamheten samt den omständigheten, att Kungl. Maj:t fastställt reglemente för anstalten och utsett vissa av ledamöterna i dess direktion, har — uttalar departementschefen — utan tvivel medfört, att barnbördshusets anknytning till staten blivit mycket markerad. Å andra sidan torde dessa omständigheter ej ha medfört eller kunnat medföra någon förändring i anstaltens ställning som privaträttsligt subjekt. Barnbördshuset äger otvivelaktigt karaktären av en stiftelse med egen förmögenhet och självständig rättshandlingsförmåga.

Då statsverkets förhållande till barnbördshuset helt bestämts av att anstalten upplåtits för undervisningsändamål och då barnbördshuset nu upphör som undervisningssjukhus, anser departementschefen, att statsverkets ekonomiska engagemang i anstaltens verksamhet i största möjliga utsträckning bör avvecklas. Ur denna synpunkt anses det av förhandlingskommissionen den 20 november 1948 framlagda avtalsförslaget innebära en lämplig avvägning mellan de olika intressen, som äro förknippade med barnbördshusets verksamhet.

Departementschefen har härom vidare anfört följande.

I likhet med statskontoret är jag av den meningen, att staten i framtiden ej bör påtaga sig ekonomiskt ansvar för s. k. riksplatser, då förekomsten av sådana tidigare väsentligen synes ha betingats av undervisningens behov.

I fråga om det i avtalsförslaget förutsatta statsanslaget motsvarande statsbidrag till driften av förlossningsanstalter finner jag av vad förhandlingskommissionen anfört vara ådagalagt, att ett behov föreligger för staten och länet av de av dem kontrakterade förlossningsplatserna. Till anstalter för förlossningsvård utgår statsbidrag enligt generella bestämmelser i en kungörelse den 21 juli 1937. Det synes mig lämpligast, att barnbördshusets behov av statsanslag i detta avseende tillgodoses genom anlitande av de statsbidragsmöjligheter, som föreligga enligt nämnda kungörelse. Be-

stämmelserna i kungörelsen synas böra göras tillämpliga på barnbördshuset fr. o. m. den dag, då det nya avtalet träder i kraft.

Vid de förhandlingar, som föregått det andra avtalsförslaget, har ändring ej kunnat ernås i fråga om skyldighet för staten att deltaga i vissa pensionskostnader. Med hänsyn härtill och då avtalet endast är avsett att gälla under fem år vill jag icke motsätta mig förslaget. Jag förutsätter emellertid, att denna fråga med beaktande av vad statskontoret yttrat upptages till förnyad prövning innan avtalet förlänges.

Kungl. Maj:t kommer enligt avtalsförslaget att även i fortsättningen fastställa reglemente för anstalten och utse ledamöter i direktionen.

Utskottet tillstyrker de av departementschefen föreslagna ändrade grunderna för fördelning av driftkostnaderna vid allmänna barnbördshuset. Vad särskilt angår de i föreliggande avtalsförslag intagna bestämmelserna om statens deltagande i vissa pensionskostnader, har statskontoret uttalat, att det icke behövde åberopas något särskilt skäl för den uppfattningen, att pensionskostnaderna — framdeles liksom hittills — borde inräknas bland driftkostnaderna för barnbördshusets verksamhet. Ämbetsverket har i denna del avstyrkt förhandlingskommissionens förslag. Kommissionen har emellertid i sitt slutliga förslag vidhållit sin uppfattning. Utskottet vill i anledning härav i likhet med departementschefen framhålla, att denna fråga förutsättes skola med beaktande av vad statskontoret yttrat upptagas till förnyad prövning, innan avtalet förlänges.

Under åberopande av det anförda får utskottet, som i övrigt icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts under denna punkt framlagda förslag, hemställa,

att riksdagen må godkänna av departementschefen i statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 11 mars 1949 förordade ändrade grunder för fördelning av driftkostnaderna vid allmänna barnbördshuset i Stockholm.

2:o) Bidrag till allmänna barnbördshuset i Stockholm för budgetåret 1949/50. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att till Bidrag till allmänna barnbördshuset i Stockholm för budgetåret 1949/50 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 100 kronor.

För innevarande budgetår har för nu ifrågavarande ändamål anvisats ett obetecknat anslag av 425 000 kronor.

Enligt det nu föreliggande förslaget till nytt avtal skall bidrag till barnbördshuset utgå enligt bestämmelserna i 1937 års kungörelse angående bidrag till driften av förlossningsanstalter och väntehem m. m. Härav följer, att särskilda medel ej böra anvisas för detta ändamål. Frågan om anvisande av medel för täckande av statens andel i pensionskostnaderna för

viss personal vid barnbördshuset har anmälts av chefen för finansdepartementet.

Då nu gällande avtal kan komma att fortfara att gälla under någon del av nästa budgetår, föreslås emellertid att anslaget uppföres med ett formellt belopp av 100 kronor.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Bidrag till allmänna barnbördshuset i Stockholm* för budgetåret 1949/50 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 100 kronor.

3:o) Ytterligare bidrag till allmänna barnbördshuset i Stockholm för budgetåret 1948/49. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att till *Bidrag till allmänna barnbördshuset i Stockholm* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1948/49 under elfte huvudtiteln anvisa ett anslag av 26 700 kronor.

För nu ifrågavarande ändamål har å riksstaten för innevarande budgetår anvisats ett obetecknat anslag av 425 000 kronor. Vid barnbördshuset utgår avlöning till andra befattningshavare än läkare enligt samma grunder, som Stockholms stad tillämpar beträffande motsvarande personal vid stadens sjukhus. Då barnbördshusets direktion vid fastställande av lönerna för personalen reglementsenligt har att hålla sig inom ramen för givna anslag, har direktionen, eftersom de nu aktuella löneförbättringarna icke rymmas inom anslaget för innevarande budgetår, sett sig nödsakad att begära ytterligare medel för att bestrida de stegrade löneutgifterna.

Merkostnader ha uppstått, som för den icke kollektivanställda personalen beräknas till 16 500 kronor och för den kollektivanställda till 52 500 kronor. Därtill komma 30 000 kronor för histaminundersökningar i diagnostiskt syfte m. m. samt 5 000 kronor som arvode åt en röntgenolog. Statens andel av kostnaderna uppgår enligt det tillämpade beräkningssättet till 26 666 kronor.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Bidrag till allmänna barnbördshuset i Stockholm* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1948/49 under elfte huvudtiteln anvisa ett anslag av 26 700 kronor.

4:o) Avlöning av vissa underordnade läkare vid Sabbatsbergs sjukhus m. m. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att till Avlöning av vissa

underordnade läkare vid Sabbatsbergs sjukhus för budgetåret 1949/50 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 129 300 kronor.

Den 1 juli i år beräknas karolinska institutets hittills till allmänna barnbördshuset i Stockholm förlagda obstetrisk-gynekologiska klinik komma att överflyttas till en nyuppförd kvinnoklinik vid Sabbatsbergs sjukhus. Vid detta sjukhus har redan under flera år den patologiska institutionen varit upplåten för undervisning.

Enligt det mellan staten och Stockholms stad träffade avtalet angående samarbete för ny- och ombyggnad samt drift av det staden tillhöriga Sabbatsbergs sjukhus skall staten lämna visst byggnadsbidrag till staden för de genom avtalet för undervisningsändamål upplåtna anläggningarna. Under byggnadstiden skall bidraget utgå i ungefärlig proportion till stadens egna utlägg för byggnadsföretagen. I fråga om den patologiska institutionen gäller, att byggnadsbidraget skall utgå först då någondera av de medicinska och kirurgiska avdelningarna tages i bruk för undervisningsändamål. Beträffande personalen vid de sjukhusavdelningar, som upplåtas för undervisningsändamål, stadgar avtalet, att sådan personal, som uteslutande anställs för forsknings- och undervisningsändamål, skall tillsättas, avlönas och pensioneras av staten. Läkare, som icke uteslutande anställas för undervisningens och forskningens behov, tillsättas, avlönas och pensioneras av staten men staden skall tillskjuta halva löne- och pensionskostnaden.

Antalet underordnade läkare, till vilkas avlönande och pensionering parterna gemensamt skola bidraga, skall enligt avtalet bestämmas av parterna i samråd. Sådant samråd har nu ägt rum mellan representanter för staden och karolinska institutets lärarkollegium, och som resultat av förhandlingarna ha framlagts vissa beräkningar av statens andel i avlöningskostnaderna. Härvid har avsetts, att statsverket helt skulle svara för kostnaden för ett laboratoriebiträde och en städerska vid patologiska institutionen samt för en djursköterska, två laboratoriebiträden och en städerska vid kvinnokliniken. Därjämte skulle staten svara för professorslönen, medan staden skulle bestrida det med professuren förenade överläkararvodet. Vidare skulle staten betala halva avlöningskostnaden för en förste underläkare vid patologiska institutionen och fjorton underordnade läkare vid kvinnokliniken.

Sabbatsbergsavtalet trädde i kraft den 28 maj 1948 och bör sålunda tillämpas i fråga om kvinnokliniken fr. o. m. den dag, kliniken kan tagas i bruk för undervisningsändamål. I fråga om den patologiska institutionen ha olika meningar uttalats. Departementschefen har ansett sig böra biträda den av universitetskanslern uttalade meningen, att det vore skäligt, att staten fr. o. m. nästa budgetår i ökad utsträckning bidroge till kostnaderna för nämnda institution.

I enlighet med numera tillämpade principer beträffande kostnaderna vid undervisningssjukhusen föreslås under elfte huvudtiteln skola anvisas ett särskilt anslag för avlönande av ifrågavarande underordnade läkarpersonal.

De från nämnda anslag avlönade läkarna anses böra givas samma ställning i avlöningsavseende som motsvarande befattningshavare vid karolinska sjukhuset. Likaså anses de för karolinska sjukhuset meddelade bestämmelserna om övriga anställningsvillkor böra göras tillämpliga även på läkarna vid Sabbatsbergs sjukhus. I konsekvens härmed har det också funnits lämpligt, att direktionen för karolinska sjukhuset tilldelas befogenheten att förordna dessa läkare och genom karolinska sjukhusets intendentsexpedition ombesörja utbetalning av lönerna på motsvarande sätt som nu gäller i fråga om läkarna vid karolinska sjukhuset. Direktionen skulle även anförtros uppgiften att företräda staten vid det samråd, som enligt avtalet förutsättes äga rum med Stockholms stad rörande antalet underordnade läkare, till vilkas avlönande staden och staten skola bidra. Sådan överenskommelse förutsättes skola underställas Kungl. Maj:t.

Statens andel av kostnaderna för läkarpersonal vid patologiska institutionen beräknas till 9 677 kronor och för motsvarande personal vid kvinnokliniken till 119 594 kronor. För ändamålet föreslås ett till 129 300 kronor avrundat förslagsanslag.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Avlöning av vissa underordnade läkare vid Sabbatsbergs sjukhus* för budgetåret 1949/50 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag å 129 300 kronor.

5:o) Bidrag till vissa driftkostnader vid Sabbatsbergs sjukhus. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att till Bidrag till vissa driftkostnader vid Sabbatsbergs sjukhus för budgetåret 1949/50 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 100 000 kronor.

Enligt Sabbatsbergsavtalet skall staten årligen bidra till driftkostnaderna för de anläggningar, som upplåtas för undervisningsändamål. Härvid gäller som huvudregel, att statsbidraget skall utgöra 10 procent av de driftkostnader, som efter antalet vård dagar belöpa på de för undervisningen upplåtna vårdplatserna.

Karolinska institutets lärarkollegium har beräknat statens andel i driftkostnaderna för kvinnokliniken under budgetåret 1949/50 till 199 938 kronor.

Då bidraget anses böra utbetalas, då de verkliga årliga driftkostnaderna

kunna fastställas, föreslår departementschefen, att anslaget för budgetåret 1949/50 endast beräknas för statens andel av driftkostnaden under senare halvåret 1949. Anslaget har därför beräknats till 100 000 kronor.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Bidrag till vissa driftkostnader vid Sabbatsbergs sjukhus* för budgetåret 1949/50 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 100 000 kronor.

6:o) Bidrag till pediatrik klinik och poliklinik i Stockholm. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att till Bidrag till pediatrik klinik och poliklinik i Stockholm för budgetåret 1949/50 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 132 000 kronor.

För nu ifrågavarande ändamål har för innevarande budgetår anvisats ett förslagsanslag av 132 000 kronor.

Statens bidrag regleras av ett av Kungl. Maj:t den 29 april 1932 godkänt avtal med Stockholms stad. Avtalet skulle egentligen ha upphört att gälla med utgången av juni månad 1941 men har genom särskilda överenskommelser förlängts till den 1 juli 1950 (se prop. nr 213/1948 s. 60 ff.). Avtalet stadgar bl. a., att karolinska institutet på egen bekostnad skall bestrida läkarvården vid barnsjukhuset, medan Stockholms stad efter vissa grunder skall svara för vissa arvoden till läkarna. Den 1 juli 1950 beräknades tidigare karolinska institutets hittills till Norrtulls barnsjukhus förlagda pediatrika klinik komma att överflyttas till en nyuppförd klinikbyggnad vid karolinska sjukhuset. Sistnämnda nybyggnad beräknas emellertid ej stå färdig att tagas i bruk förrän tidigast under första halvåret 1951.

Såsom framgår av i propositionen lämnad redogörelse synas bestämmelserna i 1932 års avtal ej tillfullo ha efterföljts av avtalsparterna. Sålunda har Stockholms stad fattat beslut om inrättande av vissa läkarbefattningar, som staden helt bekostat. Vid pediatrika kliniken finnes därjämte en av staten helt avlönad befattning som andre underläkare.

Stockholms stads sjukhusdirektion har nu genom karolinska institutets lärarkollegium hemställt, att en sådan omreglering skulle företagas i fråga om de av staden inrättade och bekostade läkartjänsterna, att staten skulle ekonomiskt svara för viss angiven del av lönerna. Förslag har även framlagts om inrättande av nya tjänster, beträffande vilka liknande fördelning av kostnaderna har förutsatts.

Departementschefen har härom anfört följande.

I likhet med kanslern och Stockholms stads sjukhusdirektion anser jag, att avtalet i nu ifrågavarande del är oklart avfattat. Varken bestämmelserna eller förarbetena ge tillräcklig ledning för ett bedömande av avtalets

innebörd. Någon utredning i denna fråga har ej heller förebragts i de nu gjorda framställningarna. Under sådana omständigheter är jag icke nu beredd att förorda, att beslut fattas om ändrad fördelning mellan staten och Stockholms stad av de utgående avlöningsbeloppen. Jag får i detta sammanhang erinra om att efter förhandlingar mellan parterna beslut fattades om avtalets förlängning till den 1 juli 1950 så sent som vid fjolårets riksdag. Härtill kommer, att förseningen med uppförandet av barnkliniken vid karolinska sjukhuset synes påkalla, att före avtalets utlöpande nya förhandlingar upptagas mellan staten och staden om ytterligare förlängning av avtalet. Härvid bör en allmän översyn av avtalets bestämmelser göras i förtydligande syfte.

För nästkommande budgetår föreslås anslaget uppfört med oförändrat belopp.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag beträffande medelsanvisningen för nästkommande budgetår och vill i likhet med departementschefen och statskontoret understryka, att avtalet i samband med en eventuell förlängning bör underkastas en översyn, så att de nuvarande olägenheterna av avtalets oklara avfattning undanröjas. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Bidrag till pediatrik klinik och poliklinik i Stockholm* för budgetåret 1949/50 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 132 000 kronor.

7:o) **Utbyggande av karolinska sjukhuset.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att till Utbyggande av karolinska sjukhuset å kapitalbudgeten under Statens allmänna fastighetsfond, Inrikesdepartementet, för budgetåret 1949/50 anvisa ett investeringsanslag av 300 000 kronor.

Till detta ändamål ha för budgetåren 1943/44—1948/49 anvisats sammanlagt 6 525 000 kronor.

För nästkommande budgetår föreslås, att för täckande av beräknade merkostnader för hud- och könskliniken, barnkliniken och de centrala anläggningarna anvisas 300 000 kronor.

Vad beträffar nya byggnadsföretag framhåller departementschefen, att med tanke på en rationell framtida utveckling av sjukhusanläggningen och med hänsyn till den begränsade markyta, som står till disposition härför, det måste betraktas som i hög grad angeläget att söka erhålla en överblick över hur de nu aktuella klinikerna och under den närmaste framtiden ytterligare ifrågakommande nybyggnader lämpligen böra placeras inom sjukhusområdet. Kungl. Maj:t har därför genom beslut den 25 februari 1949 uppdragit åt kommittén för karolinska sjukhusets fortsatta utbyggande att uppgöra och inkomma med förslag till dispositionsplan för sjukhusområdet.

Utskottet. Då den merkostnad, som redovisats i propositionen, synes vara en följd av den allmänna stegringen av byggnadskostnaderna, som inträtt, sedan kostnadsberäkningarna gjordes, har utskottet ansett sig kunna godtaga Kungl. Maj:ts förevarande förslag. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Utbyggande av karolinska sjukhuset* för budgetåret 1949/50 under statens allmänna fastighetsfond, inrikesdepartementet, anvisa ett investeringsanslag av 300 000 kronor.

8:o) Vissa om- och nybyggnadsarbeten vid serafimerlasarettet. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att till *Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Vissa om- och nybyggnadsarbeten* för budgetåret 1949/50 under elfte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 40 700 kronor.

På av Kungl. Maj:t i propositionen nr 55/1947 framlagda förslag anvisade 1947 års riksdag under rubriken *Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Vissa om- och nybyggnadsarbeten* ett reservationsanslag å 500 000 kronor. Förslaget omfattade bl. a. uppförandet av en nybyggnad för lasarettets patologiska avdelning och dess kemiska laboratorium samt en särskild nybyggnad för djurstallar.

Ifrågavarande arbeten ha ännu ej påbörjats. Då man emellertid ej torde böra räkna med att för den patologiska avdelningen kunna disponera lokaler i den till Stockholms stad överlåtna fastigheten vid Hantverkargatan längre än fram till den 1 juli 1951, anses det nödvändigt, att den planerade nybyggnaden står färdig att tagas i bruk vid nämnda datum.

Byggnadsstyrelsen har framlagt förslag om en sådan ändring i den för nybyggnaderna godkända byggnadsplanen, att djurstallarna förläggas i en delvis utbyggd tredje våning i den för patologiska avdelningen och kemiska laboratoriet avsedda byggnaden. Förslaget har tillstyrkts av departementschefen. Vidare förordas att för tillgodoseende av den endokrinologiska avdelningens behov av utökade laboratorielokaler, den tredje våningen i den byggnad, som avses för patologisk avdelning, kemiskt laboratorium och djurstallar, bygges ut helt. Kostnaderna härför beräknas till 60 000 kronor, varav 40 700 kronor skulle belöpa på staten. Sistnämnda belopp föreslås anvisat för nästa budgetår.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må till *Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Vissa om- och nybyggnadsarbeten* för budgetåret 1949/50 under elfte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 40 700 kronor.

9:o) Om- och tillbyggnad m. m. av röntgenavdelningen vid akademiska sjukhuset i Uppsala. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att för budgetåret 1949/50 anvisa dels till Om- och tillbyggnad av röntgenavdelningen vid akademiska sjukhuset i Uppsala å kapitalbudgeten under Statens allmänna fastighetsfond, Inrikesdepartementet, ett investeringsanslag av 270 000 kronor, dels ock till Utrustning m. m. för röntgenavdelningen vid akademiska sjukhuset i Uppsala å driftbudgeten under elfte huvudtiteln ett reservationsanslag av 172 800 kronor.

Röntgenavdelningen vid akademiska sjukhuset i Uppsala lider sedan flera år av stark trångboddhet. På grund härav ha avdelningens möjligheter att på ett fullgott sätt fullgöra sina uppgifter i sjukvårdens och forskningens tjänst i hög grad försvårats. Med hänsyn härtill och då ett genomförande av sjukhusets utbyggnad i enlighet med en blivande generalplan under nuvarande förhållanden måste antagas bliva en fråga på längre sikt, har departementschefen förordat en provisorisk lösning av röntgenavdelningens lokalfråga i enlighet med ett av medicinska fakulteten vid Uppsala universitet framlagt förslag. Kostnaderna för om- och tillbyggnad ha beräknats till 540 000 kronor, varav 74 000 kronor för ombyggnad av nuvarande röntgenavdelningen, 196 000 kronor för ny röntgenterapiavdelning samt 270 000 kronor för ny röntgendiagnostikavdelning.

Vidare beräknas för anskaffande av apparatur och utrustning ett belopp av 345 501 kronor.

Hälften av kostnaderna skola bestridas av Uppsala läns landsting, varför statens andel skulle uppgå till för byggnadsarbetena 270 000 kronor och för anskaffande av utrustning m. m. 172 800 kronor.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må

a) till *Om- och tillbyggnad av röntgenavdelningen vid akademiska sjukhuset i Uppsala* för budgetåret 1949/50 under statens allmänna fastighetsfond, inrikesdepartementet, anvisa ett investeringsanslag av 270 000 kronor,

b) till *Utrustning m. m. för röntgenavdelningen vid akademiska sjukhuset i Uppsala* för budgetåret 1949/50 under elfte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 172 800 kronor.

Stockholm den 6 maj 1949.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar Johan Bernhard Johansson, Rickard Lindström, Gränebo, Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Boman, Manner-skantz, Iwar Anderson, Heiding, Sundelin, Hesselbom och Andréé; samt

från andra kammaren: herrar Ward, Malmborg i Skövde, Svensson i Grönvik, Boman i Kieryd, Andersson i Malmö, Mårtensson i Uddevalla, Rubbestad, Petterson i Degerfors, fröken Elmén, herr Birke, fru Ericsson i Luleå och herr Henriksson.
